

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ὑπό

Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

Ἡ φύσις τῶν συντάξεων

Κατὰ τοὺς πλείστους δημοσιονόμους αἱ εἰς τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους χορηγούμεναι συντάξεις λόγῳ ἀρχαιότητος ὑπηρεσίας, πρὸ παντός, λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος ἐπελθούσης ἐκ τῆς ὑπηρεσιακῆς τῶν ἀπασχολήσεως καὶ λόγῳ θανάτου οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ μισθός, οὐτινος ἢ χορήγησις συνεχίζεται καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῶν ὑπαλληλικῶν τάξεων ἢ τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ μέχρις οὗ ἐκλείπει καὶ τὸ τελευταῖον μετ' αὐτοῦ συνυφασμένον πρόσωπον, εἰς ὃ, κατὰ τὴν περί συντάξεων νομοθεσίαν, μεταβιβάζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολήψεως τοῦ οὕτω συνεχιζομένου μισθοῦ.

Ἐξυπακούεται κατὰ ταῦτα ὅτι ἡ σύνταξις κατὰ κανόνα θὰ χορηγῆται ὡς ἡλαττωμένος μισθός, ποικίλλων ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ δικαιουμένου συντάξεως ¹.

Ὡς εἶναι φανερόν διὰ τῶν συντάξεων ἐπιδιώκεται διὰ τὸν καθιστάμενον συνταξιοῦχον Δημόσιον ὑπάλληλον ἡ δημιουργία τοιαύτης οἰκονομικῆς καταστάσεως (θέσεως), ὥστε αὕτη νὰ εὑρίσκειται ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ δημόσιον λειτούργημα ὅπερ ἐνήσκει, ἐφ' ὅσον διετέλει ἐν τῇ ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ, καὶ πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν ἣν ἔχει δημιουργήσει ὡς Δημόσιος ὑπάλληλος.

Κατὰ τὸν Colson ² αἱ συντάξεις ἅς χορηγεῖ τὸ Κράτος εἰς τοὺς ἀποχωρούντας τῆς ὑπηρεσίας Δημοσίους ὑπαλλήλους λόγῳ καταλήψεως ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας (γῆρατος) ἢ ἔνεκεν σωματικῆς ἀνικανότητος ἢ εἰς τὰς ἀπορφανιζομένας, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ προστάτου τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων, οἰκογενείας αὐτῶν, ἀπο-

1. G. Jèze : Cours de Science des Finances σελ. 141.

2. Colson : Cours d' Economie Politique βιβλίον 5 σελ. 73.

τελοῦσιν ἰδιάζοντα τρόπον πληρωμῆς τῶν παρὰ τοῦ Κράτους προσφερομένων μισθῶν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν οἰκογενειακῶν συμβάντων ἐπὶ τῇ προσλήψει τοῦ ἀναγκαιοῦντος προσωπικοῦ αὐτῷ καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀντιστοιχοῦν βάρος τῶν συντάξεων ἀκαταπαύστως ἀνανεοῦται, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ προσωπικὸν ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ χρόνου, ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ποσὸν τῶν συντάξεων ἀπαρτίζει ποσοστὸν τῶν δαπανῶν ἐκάστης τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν, καταληκτέον ὡς ἐκ τούτου μετὰ τῶν λοιπῶν δαπανῶν τῆς λειτουργίας αὐτῶν, πρὸς ἐξέυρεσιν τοῦ ὀλικοῦ κόστους ταύτης.

Ἐνεξαρτήτως τοῦ δικαιολογικοῦ λόγου ὅστις ἐπιβάλλει τὴν παροχὴν τῶν συντάξεων ἔν ἐῖναι πράγματι βέβαιον καὶ ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως ὅτι αἱ συντάξεις τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων ἀποτελοῦσι μίαν τῶν **ἐπαχθεστέρων μορφῶν τοῦ Δημοσίου χρέους**, καθ' ὅσον τυγχάνει, ὡς εὐθὺς κατωτέρω θὰ ἐξηγήσω ἄγνωστος ὁ μαθηματικὸς νόμος ὅστις διέπει τὴν διὰ τοῦ χρόνου ἀνέλιξιν αὐτῶν, καθ' ὅσον λόγῳ τῆς διεπούσης τὰ τῆς ἀπο-

1. Κατὰ τὸν Jèze δέον νὰ διακρίνωμεν τὰς συντάξεις τῶν καθόλου Στρατιωτικῶν ἀπὸ τὰς συντάξεις τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, καθ' ὅσον οἱ στρατιωτικοὶ διαθέτουσιν ὅλον τὸν καιρὸν αὐτῶν, ὅλην τὴν δραστηριότητά των χάριν τοῦ Δημοσίου συμφέροντος. Παραιτοῦνται τῶν ὡς πολιτικῶν προνομίων των (πειθαρχία), κινδυνεύουσι νὰ ἀπολέσωσι τὴν ζωὴν των καὶ ἀφιερῶσιν εἰς τὸ Κράτος τὰ ὠραιότερα ἔτη τῆς ζωῆς των (νεότητος). Ἐπομένως εἶναι δίκαιον τὸ Κράτος νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς Στρατιωτικοὺς συντάξεις διὰ τὰ ἔτη τοῦ γήρατος, ἐπίσης συντάξεις λόγῳ ἀνικανότητος συνεπείᾳ τραυμάτων ἢ ἐξασθενίσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, ἐπελθόντων ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, συντάξεις εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ἀνήλικα αὐτῶν ὀρφανά. Ἐπειδὴ δὲ οἱ στρατιωτικοὶ λόγῳ τῆς εἰς τούτους ἰσχυροῦσης στρατιωτικῆς πειθαρχίας δὲν ἔχουσι δυνηθῆναι νὰ ἐπιτύχωσιν ἰδιάζοντα ὀφέλη, ἢ ἀρχὴ τῶν στρατιωτικῶν συντάξεων παρ' οὐδενὸς ἀμφισβητεῖται.

Ἀντιθέτως διὰ τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους ἡ κατάστασις εἶναι διάφορος καθ' ὅσον ἡ πλειονότης τούτων δύναται νὰ διαθέτῃ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς τῆς καὶ εἰς ἄλλας ἀπασχολήσεις, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε καὶ γίνεται παρὰ τινων Δημοσίων ὑπαλλήλων. Οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι δὲν θυσιάζωσι τὰ πολιτικά των δικαιώματα, ἢ προσωπικὴ τούτων ἐλευθερία δὲν διατρέχει ἐξαιρετικούς κινδύνους. Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ παροχὴ συντάξεων εἰς τοὺς πολιτικούς Δημοσίους ὑπαλλήλους ἀμφισβητεῖται.

2. Κατὰ τὸν Colson: Τὸ Δημόσιον χρέος χώρας τινὸς δύναται νὰ ὑποδιαιρεθῆ εἰς τὰς ἐξῆς τέσσαρας μεγάλας κατηγορίας, ἧτοι α) πάγιον β) χρεολυτικὸν γ) κυμαινόμενον δ) ἰσόβιον (συντάξεων) κ.λ.π.

νομῆς τῶν συντάξεων νομοθεσίας, ἡ ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν δυνατὸν νὰ ἐπεκταθῆ καὶ ἐπὶ διάστημα πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν, ὡς ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς ἀχαλινώτου, ἔστιν ὅτε, νομοθετικῆς ἐλευθεριότητος τῶν Βουλῶν ¹.

Ἡ ἄποψις νῦν τῶν Δημοσιονόμων ὅτι αἱ συντάξεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν εἶναι ἀσφαλιστικαὶ παροχαί, διότι ὁ διακανονισμὸς τούτων, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπονομῆς των, γίνεται ἀνεξαρτήτως τῶν παρὰ τοῦ καθισταμένου συνταξιούχου γενομένων καταβολῶν χάριν τῆς συντάξεως καὶ διότι αἱ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ προϋποθέτουσι πάντοτε καθορισμὸν βάσει κεφαλαιοποιηθεισῶν καταβολῶν δὲν εὐσταθεῖ.

Ἐπίσης καὶ τὸ πρόσθετον ἐπιχείρημα τούτων ὅτι αἱ συντάξεις δὲν εἶναι ἀσφαλιστικαὶ παροχαί, διότι εἰς τινὰς χώρας ἐν ᾧ οὐδὲν ἐνεργοῦνται κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ συντάξεις, ἐν τούτοις τὸ Κράτος χορηγεῖ τοιαύτας εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ συνεπῶς αἱ συντάξεις ἀποτελοῦσιν ἄλλην μορφήν τοῦ μισθοῦ, οὗτινος ἡ καταβολὴ οὕτω συνεχίζεται.

Καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν εὐσταθεῖ, διότι δυνατὸν νὰ καταρτισθῆ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις ὑπὲρ τρίτων, χωρὶς ὁ τρίτος οὗτος νὰ βαρυνθῆ διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν.

Πάντως εἴτε τὸ Κράτος ἀντέχει τὸν φόρτον τῶν συντάξεων εἴτε καὶ οἱ ὑπάλληλοι κατὰ τι ποσοστὸν μετέχουσι τῆς ἐξυπηρέτησεως αὐτῶν τὸ τοιοῦτον δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὰς συντάξεις τὸν χαρακτήρα τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

Κατὰ τὰς κρατούσας ἀπόψεις μεταξὺ τῶν πλείστων παρ' ἡμῖν αἱ συντάξεις, φαινομενικῶς, ἔχουσι τὸν χαρακτήρα μισθοῦ ἡλαττωμένου, ἰσοβίως χορηγουμένου, ἐν τούτοις εἰς τὴν πραγματικότητα ὁμῶς οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ ἀπλατῆ ἀσφαλιστικαὶ παροχαί.

1. Οὕτω παρ' ἡμῖν ἐθεσμοθετήθη πρὸ διετίας, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἡ πρωτάκουστος διάταξις, δι' ἧς αἱ διαζευγνύμεναι θυγατέρες συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, δικαιοῦνται, ὑπαναχωροῦσαι οἶονεῖ, νὰ ἀνακτήσωσιν τὴν ἀναλογοῦσαν αὐταῖς σύνταξιν ἀπὸ τῆς διαζεύξεώς των, ὡς ἐὰν οὐδέποτε εἶχε διακοπῆ ἢ χορήγησις εἰς ταύτας τῆς συντάξεως λόγῳ τοῦ γάμου των.

Χαρακτηριστικῶς μάλιστα ἀναφέρεται ὅτι ἐσημειώθησαν καὶ τινες πλασματικαὶ διαζεύξεις ἐπὶ σκοπῶ καὶ μόνον ὅπως ἡ σύζυγος ἐπανατύχη τῆς συντάξεως, διότι ἡ συμβίωσις καὶ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου δὲν ἔπαυσεν ὑφισταμένη. Περὶ τῶν τελευταίων διατηρῶ ἐπιφυλάξεις, διότι πιστεύω ὅτι πρόκειται μᾶλλον περὶ φημῶν ἀπεχουσῶν κατὰ πολὺ τῆς ἀληθείας.

Αἱ συντάξεις ἀπλαῖ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ

Τὸ ἐκ πρώτης ὄψεως ἀσυμβίβαστον τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ συστήματος ὅπερ ἐφαρμόζει τὸ Κράτος πρὸς κάλυψιν τῶν ἀσφαλιστικῶν βαρῶν τῶν συντάξεων.

Τὸ ἀκολουθούμενον παρὰ τοῦ Κράτους σύστημα εἶναι τὸ τῆς κατανομῆς, μετὰ τινων τροποποιήσεων. Οὕτω αὐτὰ τὰ ἀσφαλιστικά βάρη καλύψεως τῶν συντάξεων ἐκάστης χρήσεως νὰ κατανέμονται μεταξὺ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων διαρκούσης τῆς χρήσεως ταύτης, κατανέμονται μεταξὺ τοῦ συνόλου τῶν φορολογουμένων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐτησίᾳ ἐξυπηρέτησις τῶν συντάξεων γίνεται ἐκ τῶν γενικῶν προσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων καταβαλλόντων ἐπὶ πλέον καὶ τὴν θεσπισμένην αὐτοῖς ἀναλογικὴν εἰσφοράν.

Συνεπῶς μόνον ἡ μορφή τοῦ συστήματος νοθεύει τὸν ἀσφαλιστικὸν χαρακτήρα τῶν συντάξεων, διότι ἡ οὐσία τούτων καταδεικνύει ταύτας ἀσφαλιστικὰς παροχὰς ζωῆς.

Ὅντως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσχυοῦσης νομοθεσίας περὶ συντάξεων τὸ Κράτος ἀπονέμει ταύτας ὅταν ὠρισμένοι κίνδυνοι (κατὰ τὴν ἀναλογιστικὴν ὀρολογίαν, ἐν τῇ πραγματικότητι πρόκειται περὶ ἐνδεχομένων γεγονότων, ὧν ἡ εἰσέλευσις συνεπάγεται ὀδυνηρὰς οἰκονομικὰς συνεπείας διὰ τὸν πληττόμενον παρ' αὐτῶν) πλήξωσι τὸν δημόσιον ὑπάλληλον.

Οἱ κίνδυνοι οὗτοι εἶναι :

1^{ον} Τὸ γῆρας, ὅπερ ἄρχεται συμβατικῶς — δεδομένου ὅτι ἡ πραγματικὴ ἔναρξις τούτου ἐξαρτᾶται ἐκ πλείστων παραγόντων βιολογικῆς κυρίως μορφῆς, ἰδίων δι' ἕκαστον ἄτομον — κατὰ τὸ 60 ἢ 65 ἔτος, ὅτε βάσει τῆς κειμένης νομοθεσίας ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ἀποχωρεῖ ὑποχρεωτικῶς τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον, κατὰ τεκμήριον, ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης θεωρεῖται ὑπολειπόμενος κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπαλληλικῶν του καθηκόντων, ἔνεκεν τῆς ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης, συνήθως, ἐπερχομένης ραγδαίας καταπτώσεως τῶν σωματικῶν του δυνάμεων.

2^{ον} Ὁ θάνατος, ὅποτεδῆποτε ἤθελεν ἐπέλθει, πάντως μετὰ δεκαετῆ τοῦλάχιστον προϋπηρεσίαν τοῦ θανόντος.

3^{ον} Ἡ σωματικὴ ἀνικανότης, ἂν ἤθελεν ἐπέλθει μετὰ διετῆ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν καὶ πρὸ τῆς καταλήψεως ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας, τοῦ καταστάντος σωματικῶς ἀνικάνου δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐφ' ὅσον ὅθεν τὸ Κράτος ἀσφαλίζει τὸν ὑπάλληλον ἐναντίον τῶν προλεχθέντων κινδύνων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατί ἡ

ἀσφαλιστική παροχή ἦν παρέχει αὐτῷ, ἅμα ὡς οὗτος πληγῆ ὑπὸ τῶν κινδύνων, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μισθός ;

Τὸ μόνον ἐπιστημονικῶς (ἀπὸ ἀναλογιστικῆς ἀπόψεως) περιέργων τῆς ἰσχυροῦσης νομοθεσίας εἶναι ὅτι καθιεροῖ δύο χρόνους ἀναμονῆς, τὸν ἓνα δεκαετῆ προκειμένου περί θανάτου καὶ τὸν ἕτερον διετῆ προκειμένου περί σωματικῆς ἀνικανότητος, ἐνῶ εἰς τὴν νομοθεσίαν περί Κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων ὁ χρόνος ἀναμονῆς δι' ἀμφοτέρους τοὺς κινδύνους ἔχει ὀρισθῆ ὁ αὐτὸς καὶ εἶναι τριετής. Ἡ ἐκδοχή, ἐπομένως, τῶν θεωρούντων τὰς συντάξεις ὡς συνέχειαν τοῦ μισθοῦ καὶ συνδεόντων ὡς ἐκ τούτου τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, λόγῳ ἀτομικοῦ πλέον τούτων συμφέροντος, πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν διὰ τῆς ὑποσχομένης συντάξεως θὰ δελεάζῃ περισσότερο, διὰ νὰ παραμένωσιν εἰς τὰς ὑπαλληλικὰς τάξεις, τούτους ἢ ἂν αἱ συντάξεις κληθῶσιν, ὡς πράγματι εἶναι, ἀσφαλιστικαὶ παροχαί ; Ἀσφαλῶς ὄχι.

Ἄλλως τε καὶ ὅταν αἱ συντάξεις ἀρχίσωσι καθοριζόμεναι ἀναλογιστικῶς, θὰ παύσωσιν ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀσκῶσιν διακανονιστικὴν ἐνέργειαν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀνανεώσεως ἢ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ὑπαλληλικῶν στελεχῶν ;

Σήμερον τὸ κρατοῦν σύστημα ρυθμίσεως τῶν συντάξεων εὐνοεῖ μόνον τὸν γεροντισμόν, διότι ἡ σύνταξις ὀρίζεται συναρτήσῃ τοῦ μισθοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν καταβολῶν, ἐπομένως δυσμενῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς κανονικῆς οὐ μόνον ἀνανεώσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἀλλὰ, κυρίως, τῆς σταδιοδρομίας αὐτοῦ.

Ἡ ἄποψις τῶν συντάξεων ὡς συνεχιζομένων μισθῶν ἐνέχει πλεῖστα μειονεκτήματα, καθ' ὅσον κατ' αὐτήν, τηροῦνται ἐκ λόγων φιλανθρωπίας εἰς τὰς ὑπαλληλικὰς τάξεις καὶ ὑπάλληλοι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἀνίκανοι, οἵτινες ἄλλως θὰ ἐκινδύνευον νὰ στερηθῶσιν τῆς συντάξεώς των. Ἐκτὸς τούτου δίδεται ἀφορμὴ εἰς τὰ πολιτικὰ κόμματα νὰ πλειοδοτῶσιν εἰς εὐκαιρίας αὐξήσεως τῶν περιπτώσεων τῶν συντάξεων, δι' ἀναγνωρίσεως ἀνυπάρκτων ἐτῶν ὑπηρεσίας (σπουδῶν) ἢ διπλασιασμῶν αὐτῶν κ.λ.π. μὲ ἀποτέλεσμα πάντοτε τὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ φόρτου μὴ δυναμένου προκαταβολικῶς νὰ προϋπολογισθῆ οὔτε εἰς ποῖον ὕψος θὰ ἀνέλθῃ οὔτε καὶ πότε θὰ διακοπῆ.

Καίτοι δὲ ὁ Jèje θεωρεῖ τὸ κρατοῦν σύστημα τῶν συντάξεων ὡς δημοσιονομικῶς ὀλέθριον ἐν τούτοις, παραδόξως, ἀποφαίνεται ὅτι «ὁ ἀναλογιστικὸς καθορισμὸς (τῶν συντάξεων) εἶναι ἀνέφικτος, καθ' ὅσον ἐκτὸς τοῦ ποσοστοῦ τῆς θνησιμότητος

καὶ τοῦ ἐπιτοκίου, ὑπείσρχονται καὶ ἄλλα μεταβλητὰ στοιχεῖα μὴ δυνάμενα νὰ προβλεφθῶσι, ὡς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξερχομένων ὑπαλλήλων τῆς Δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐκτὸς τῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας ἢ τῶν θνησκόντων, τὰ μισθολόγια ἅτινα δυνατὸν νὰ μεταβληθῶσιν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, οἱ κανονισμοὶ προαγωγῆς, ἢ ταχύτης τῆς σταδιοδρομίας, τὸ ποσὸν τῆς ληπτέας συντάξεως, ἐὰν πρόκειται περὶ συντάξεως λόγῳ ἀρχαιότητος ὑπηρεσίας, ἥτις δέον νὰ αὐξάνη, αὐξανομένου τοῦ κόστους τῆς ζωῆς. Θὰ πρέπη ὅθεν νὰ ποικίλλωσιν αἱ κρατήσεις μετὰ τῆς ἡλικίας μεθ' ἧς οἱ ὑπάλληλοι εἰσέρχονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκτὸς ἂν οἱ νεώτεροι πληρῶνωσι διὰ τοὺς γηραιότερους.

Ἐν συνόψει δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν προκαταβολικῶς, ποῖαι δέον νὰ ᾧσιν αἱ ἐπὶ τῶν μισθῶν κρατήσεις καὶ ποῖον εἶναι τὸ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐὰν αἱ κρατήσεις αὗται δὲν ἐπαρκῶσι πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων».

Ἡ ἄνω ἄποψις τοῦ Jèje, ὡς θὰ δείξω κατωτέρω, δὲν εὐσταθεῖ ἀπολύτως (ἐκτὸς δηλ. τῆς περιπτώσεως τῆς παρακολουθήσεως ὑπὸ τῆς συντάξεως τοῦ τιμαρίθμου τοῦ κόστους ζωῆς), καθ' ὅσον εἶναι δυνατὸς ὁ ἀναλογιστικὸς ὑπολογισμὸς, συναρτήσῃ ὅλων τῶν ἐπιδρῶντων στοιχείων καὶ χωρὶς οἱ νεώτεροι νὰ καταβάλωσι διὰ τοὺς γηραιότερους.

Δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν πρὸς τούτοις ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ προϋπολογισμὸς θὰ ἀντέχη τὸ βάρος τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν συντάξεων, δὲν θὰ παύσωσι τὰ ἄτομα ἢ αἱ ὀμάδες τοιούτων νὰ ἐπιδιώκωσι διὰ τῶν Βουλῶν ἐπαύξησιν αὐτῶν ἢ ἐπέκτασιν τῆς ἀπονομῆς τούτων.

Ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτον πάντοτε θὰ ἐπιτυγχάνεται νομοθετικῶς, ἀπὸ ἀπόψεως Δημοσιονομικῆς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὀδυνηρόν, διότι τὸ οὕτω παρὰ τοῦ Κράτους ἀναλαμβανόμενον χρέος, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐσημειώθη, εἶναι ἄγνωστον πότε θὰ ἀποσβεσθῇ (διακοπῇ).

Χαρακτηριστικαί, πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν ἄνω, εἶναι καὶ αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἀλματικῆς ἀνελίξεως τοῦ ποσοῦ διὰ συντάξεις, μέλλοντος, ἂν ἐφηρμόζοντο οἱ νόμοι τῆς τελευταίας διετίας νὰ ἀνέλθῃ αἰσίως εἰς τὴν στάθμην τῶν 1600 ἑκατομμυρίων ὡς ἔγγιστα, ἥτοι τότε ἢ ἐξυπηρετήσεις τῶν συντάξεων θὰ ἀπερρόφα τὰ 15,2% τοῦ προϋπολογισμοῦ !!

Ἰδρυμα Συντάξεων

Κατ' ἀρχὴν παρίσταται ἀνάγκη διαστολῆς αὐστηρῶς τῆς περιπτώσεως χορηγήσεως συντάξεως εἰς τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους, τῆς χορηγήσεως συντάξεως εἰς βάρους τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς πρόσωπα μὴ κεκτημένα τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος, ἔνεκεν ἐξαιρετικῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν Χώραν.

Διὰ τὴν τελευταίαν καὶ μόνον περίπτωσιν διὰ νόμου θὰ χορηγῶνται τοιαῦται συντάξεις, αἵτινες, πρὸς διαστολήν, ὀρθὸν εἶναι νὰ καλῶνται καὶ ἄλλως, **βοηθήματα ἢ χορηγήματα ἰσόβια** π.χ. Τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν βοηθημάτων ὡς εἶναι φανερὸν θὰ ἀντέχη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους δηλ. τὸ σύνολον τῶν φορολογουμένων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς συντάξεις τῶν κυρίως Δημοσίων ὑπαλλήλων τούτων ἢ ἐξυπηρέτησις πρέπει ὀπωσδήποτε νὰ παύσῃ γινόμενη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τὴν καθόλου ὑπηρεσίαν τῶν συντάξεων δέον νὰ ἀναλάβῃ ἴδιος συσταθησόμενος Κρατικὸς ὀργανισμὸς, τὸ ἴδρυμα τῶν συντάξεων, οὗτινος ἢ μορφή εἶναι οὐχὶ νομικοῦ προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἀλλὰ Κρατικῆς ὑπηρεσίας, μὲ μείζονα αὐτονομίαν λειτουργίας τῆς τῶν λοιπῶν.

Τὸ ἴδρυμα τῶν συντάξεων εἶναι τοῦ λοιποῦ ὁ μοναδικὸς ἀσφαλιστικὸς φορεὺς διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν καθόλου Δημοσίων ὑπαλλήλων ἔναντι τῶν κινδύνων α) τοῦ γήρατος β) τοῦ θανάτου γ) τῆς σωματικῆς ἀνικανότητος, διὰ τῆς χορηγήσεως αὐτοῖς ἢ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ αὐτῶν (ἄρρενα μέχρις ὠρισμένης ἡλικίας, θήλεα μέχρις ἐνηλικιώσεως ἢ ἀποκαταστάσεως ἢ καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα κ.τ.λ.) ἰσοβίας συντάξεις κανονιζομένας ἀναλόγως τῶν κεφαλαιοποιημένων καταβολῶν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

Ἐν ἄλλαις λέξεσι ἢ σύνταξις δὲν θὰ καθορίζεται ἐκ τῶν προτέρων, συναρτήσῃ τοῦ μισθοῦ, διότι τὸ τοιοῦτον, κατ' ἀνάγκην θὰ συνεπήγετο τὸν προσδιορισμὸν **μέσου ἀσφαλίστρου** (μέσης συνεισφορᾶς) ἴσης διὰ πάντας, ἐξ ἧς οἱ κατὰ τὴν ἡλικίαν νεώτεροι θὰ ἐπεβαρύνωντο χάριν τῶν γηραιότερων, οἵτινες θὰ κατέβαλον ὀλιγώτερα τῶν ὄσων θὰ ἔδῃ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς νεωτέρους, ὡς ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν κινδύνων ὄλων τῶν ἡλικιῶν. Ἡ σύνταξις θὰ καθορίζεται ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ δὴ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐξόδου ἐκ τῶν ὑπαλληλικῶν τάξεων τοῦ Δημοσίου ὑπαλλήλου.

Τρόπος λειτουργίας Ἰδρύματος καὶ ἀπονομῆς συντάξεως

Ἡ συνεισφορά ἐκάστου ὑπαλλήλου θὰ ὀρισθῆ ὡς ποσοστὸν τοῦ μισθοῦ του καὶ θὰ παρακρατεῖται ἐξ αὐτοῦ, μεταβιβαζομένη ἀκολούθως εἰς τὸ ἴδρυμα· τὸ ποσοστὸν τῆς εἰσφορᾶς δύναται νὰ εἶναι ἐνιαῖον διὰ πάντας τοὺς ὑπαλλήλους (π.χ. 7%) ἢ ἄλλο διὰ τοὺς κατωτέρους (μικρότερον), ἄλλο διὰ τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους (μεγαλείτερον) δικαιολογουμένης τῆς διακρίσεως ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν ἢ ἐπίσης δύναται νὰ εἶναι προοδευτικόν, ἀναλογικῶς πρὸς τὸν μισθὸν κ.λ.π.

Παρὰ τῷ ἰδρύματι θὰ ὑπάρχη δι' ἓνα ἕκαστον ὑπάλληλον ἰδία ἀτομικὴ μερίς, εἰς ἣν, εἰς πίστωσιν, θὰ ἀναγράφεται ἡ ἐκάστοτε εἰσφορὰ αὐτοῦ. Εἰς τὴν ἀτομικὴν μερίδα ἐκάστου ὑπαλλήλου θὰ ἀναγράφεται καὶ ἡ ἰσόποσος πρὸς τὴν τοῦ ὑπαλλήλου εἰσφορὰ τοῦ Κράτους, συνεισπραττομένη παρὰ τοῦ ἰδρύματος τῶν Συντάξεων ταύτοχρόνως μετὰ τῆς εἰσφορᾶς αὐτοῦ.

Αἱ καθόλου καταβολαὶ χάριν τοῦ ὑπαλλήλου (ἀτομικὴ εἰσφορὰ τοῦ ὑπαλλήλου + κρατικὴ ἐπιχορήγησις) θὰ κεφαλαιοποιῶνται ἐτησίως ἐπὶ ἐπιτοκίῳ 3 1/2 % ἢ 4 %.

Ἐπιστάσης τῆς στιγμῆς τῆς ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου αἱ κεφαλαιοποιημέναι καταβολαὶ τοῦ ὑπαλλήλου θὰ διαιρῶνται διὰ τοῦ συνολικοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, εἰς μῆνας ἐκφραζομένου. Τὸ πηλῖκον ἔσται ἡ μέση μηνιαία εἰσφορὰ (μ. μηνιαῖον ἀσφάλιστρον) ὅπερ κατέβαλεν ὁ ὑπάλληλος διαρκούσης τῆς ἐνεργοῦ τούτου ὑπηρεσίας. Τούτου γινομένου συναρτήσῃ ἀκολούθως τῆς ἡλικίας εἰσόδου καὶ ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου θὰ ἐξευρίσκειται ἀναλογιστικῶς (ἢ δι' ἐπίτηδες πινάκων, οἵτινες πρὸς τοῦτο θὰ συνταχθῶσιν ἐκ τῶν προτέρων) ἡ ἀντιστοιχοῦσα αὐτῷ σύνταξις, ἣτις ἄπαξ οὕτω προσδιορισθῆ, ἔσται σταθερὰ ἰσοβίως.

Τὸ ἴδρυμα θὰ διοικῆται ὑπὸ ἐπιτροπῆς εἰς ἣν θὰ μετέχουσι καὶ ἐκπρόσωποι, αἰρετοὶ οἶονεῖ, τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὀριζόμενοι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνὰ τριετίαν, τῆς ἀνανεώσεώς των γινομένης κατ' ἔτος καὶ κατὰ τὸ τρίτον τοῦ συνόλου αὐτῶν.

Τὰ γενικὰ ἔξοδα λειτουργίας τοῦ ἰδρύματος θὰ βαρύνωσι τὸν προϋπολογισμόν, ἐκτὸς ἂν κατ' ἰσομοιρίαν βαρύνωσι τὸ Κράτος καὶ τοὺς ἠσφαλισμένους. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἄλλως τε δύναται νὰ λυθῆ καθ' οἶονδήποτε τρόπον.

Πλεονεκτήματα τοῦ προτεινομένου συστήματος.

Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις θὰ καθορίζεται ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ συναρτήσῃ τοῦ ὄγκου τῶν καταβολῶν καὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, πᾶς ὑπάλληλος ὅστις θέλει ἀποχωρεῖ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου ἀναμονῆς (ὀριζομένου εἰς 5 ἔτη φέρ' εἰπεῖν) θὰ δικαιούται συντάξεως, διότι αὕτη θὰ ἀπορρέῃ ἐκ τοῦ χάριν αὐτοῦ συσταθέντος κεφαλαίου.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ τοιαύτη σύνταξις εἶναι μικρὰ διὰ τοὺς ἔχοντας ὀλιγοχρόνιον ὑπηρεσίαν. Ἄλλως τε δύναται νὰ θεσμοθετηθῇ, διὰ τοὺς παραιτούμενους εἰδικῶς, πρὸ τῆς συμπληρώσεως δεκαετοῦς π.χ. τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ὅτι οὗτοι δὲν δικαιοῦνται ἢ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν καταβολῶν αὐτῶν. Ἀναγνώρισις πλασματικῶν ἐτῶν ὡς ἐτῶν πραγματικῆς ὑπηρεσίας παύει αὐτομάτως, διότι καὶ ἂν ταῦτα νόμῳ ἀναγνωρισθῶσι, θὰ πρέπη εἰς τὸ ἴδρυμα τῶν συντάξεων νὰ καταβληθῶσιν ὠρισμένα μαθηματικὰ ἀποθέματα, τὰ ὁποῖα θὰ ὑφίσταντο, ἂν ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀναγνώρισις τῶν πλασματικῶν ἐτῶν εἰσῆρχετο εἰς τὴν Δημ. ὑπηρεσίαν, ἀφ' ἧς διὰ νόμου ἀναγνωρίζονται τὰ ἔκτοτε διαρρεύσαντα ἔτη ὡς ἔτη ὑπηρεσίας.

Τὸ Δημόσιον θὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ λοιποῦ πάσης ὀχλήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, διότι νόμῳ αὔξησις συντάξεων θὰ εἶναι ἀνέφικτος ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τεραστίως δι' ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ νῦν τὸν προϋπολογισμόν τῶν ἐξόδων, εἰς τοῦτον τοῦ λοιποῦ θὰ ἀναγράφεται μόνον ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κράτους εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν Δημ. ὑπαλλήλων, δηλ. ἡ ἐτησίᾳ συνεισφορὰ αὐτοῦ.

Πρακτικαὶ δυσκολίαι μεταρρυθμίσεως.

Τὸ ὡς ἄνω καθεστῶς, φανερόν εἶναι, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀμέσως, διότι θὰ ἰσχύσῃ ἀφ' ἧς ἐκλείψωσιν οἱ ὀπωσδήποτε σήμερον ὑφιστάμενοι Δημόσιοι ὑπάλληλοι εἴτε ὡς ἐνεργοὶ εἴτε ὡς συνταξιούχοι, θὰ ὑπάρξῃ δηλ. μετὰ 75ετίαν ὡς ἔγγιστα ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεταρρυθμίσεως.

Πρέπει ἐπομένως νὰ ὑπάρξῃ ἐν οἴονεὶ μεταβατικὸν καθεστῶς, καθ' ὅσον ἂν θεσπισθῇ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεταρρυθμίσεως ὁ προϋπολογισμὸς θὰ παύσῃ ἀνέχων τὰς συντάξεις, τότε θὰ πρέπη νὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς τὸ ἴδρυμα τῶν συντάξεων :

1ον Τὰ μαθηματικὰ ἀποθέματα ἐκάστου τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ταῦτα θὰ ὑπολογισθῶσι, κατὰ προσέγγισιν, συναρτήσῃ τοῦ χρόνου παραμονῆς ἐν ἐκάστῳ βαθμῷ, τοῦ ἀντιστοιχοῦντος αὐτῷ μισθοῦ καὶ τῆς ἡλικίας, θὰ ἀναχθῶσι δὲ εἰς σημερινὰς δραχμὰς κεφαλαιοποιημένα, τῆς εἰσφορᾶς τοῦ Κράτους λαμβανομένης ἴσης πρὸς τὴν συνολικὴν κεφαλαιοποιημένην εἰσφορὰν τῶν ὑπαλλήλων.

2ον Τὰ μαθηματικὰ ἀποθέματα, οὐσιαστικῶς ἢ παροῦσα ἀξία ἐκάστης, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ συντάξεων.

Ἡ τοιαύτη ἐργασία ἵνα γίνῃ ἀπαιτεῖ γνῶσιν λεπτομερῆ τῆς ἡλικίας ἐκάστου ὑπαλλήλου ἐνεργοῦ ἢ μὴ, τῆς χήρας κ.λ.π.

Τὰ ποσὰ ὅμως ἅτινα θὰ προκύψωσι καὶ τὰ ὁποῖα ἀμέσως θὰ πρέπη νὰ μεταβιβασθῶσι εἰς τὸ ἴδρυμα, ἵνα τοῦτο ἄρξηται λειτουργῶν, παύση δὲ ὁ προὑπολογισμὸς ἐξυπηρετῶν τὰς συντάξεις, εἶναι τεράστιον, ὥστε ὁ προὑπολογισμὸς νὰ εὐρεθῇ ἐν ἀδυναμίᾳ καταβολῆς αὐτοῦ.

Τὰ μαθηματικὰ ἀποθέματα θὰ πρέπη νὰ καταβληθῶσιν ὅθεν ἐντὸς δεκαετίας ἢ δεκαπενταετίας τοκοχρεολυτικῶς, τοῦ τοκοχρεολυσίου βαίνοντος κατὰ πρόοδον (γεωμετρικὴν ἢ ἀριθμητικὴν), ἐκτὸς ἂν τὸ συνολικὸν ποσὸν ἐξευρεθῇ δι' ἐσωτερικοῦ δανεισμοῦ λίαν μακροπροθέσμου.

Πάντως, ἂν ἤθελε τὸ ἀνωτέρω γίνῃ, αἱ ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ συντάξεις θὰ πρέπη νὰ ἀναπροσαρμοσθῶσιν ἀναλογιστικῶς, κατὰ τὰ προλεχθέντα, καθ' ὅσον ἄλλως δύο ὑπάλληλοι τῆς αὐτῆς σταδιοδρομίας καὶ ἡλικίας θὰ λαμβάνωσιν, ὁ μὲν ὑπὸ τὸ κρατοῦν καθεστῶς τῶν συντάξεων, πιθανῶς σύνταξιν μείζονα τῆς τοῦ ἄλλου, ὅλως χαριστικῶς καὶ ἀδίκως.

Μία δυσκολία πρακτικὴ θὰ ὑπάρξῃ διὰ τοὺς καθισταμένους ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔνεκεν αὐτῆς σωματικῶς ἀνικάνους καὶ μὴ ἔχοντας μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τούτους ἢ δυσκολία αἴρεται ἂν τὸ Κράτος, διὰ τῆς νομοθεσίας τοῦ ἰδρύματος τῶν συντάξεων ἐγγυηθῇ ὅτι ἅμα τοιοῦτός τις ὑπάλληλος καταστῇ ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, θὰ καταβάλῃ εἰς τὸ ἴδρυμα τὴν παροῦσαν ἀξίαν, πρὸς συμπλήρωσιν μετὰ τῶν ἤδη καταβολῶν αὐτοῦ, πρὸς λήψιν μιᾶς παροχῆς ἴσης εἴτε πρὸς τὸν μισθὸν αὐτοῦ εἴτε πρὸς ὠρισμένα ποσοστὰ τοῦ μισθοῦ του, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπισυμβάσης ἀναπηρίας.

Διὰ τὰ διπλᾶ ἔτη πολέμων τῶν στρατιωτικῶν, ἐπίσης, τὸ Κράτος δύναται νὰ παρέχῃ παρεμφερεῖς παροχάς, διὰ τοῦ ἰδρύματος τῶν συντάξεων.

Κατάργησις ὑφισταμένων Μετοχικῶν ταμείων καὶ Ταμείων Προνοίας.

Καθισταμένου μοναδικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἰδρύματος τῶν Συντάξεων, δὲν ἔχουσι τοῦ λοιποῦ λόγον ὑποστάσεως τὰ ὑφιστάμενα ἐπικουρικὰ ταμεῖα ἀσφαλίσεως αὐτῶν, ὡς τὰ Μετοχικὰ τοιαῦτα καὶ τὰ ταμεῖα Προνοίας, καθ' ὅτι τὰ μὲν πρῶτα παρέχουσιν τὰς αὐτὰς ἀσφαλιστικὰς παροχὰς καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς κινδύνους, ἅς θὰ παρέχη τὸ ἴδρυμα Συντάξεων, τὰ δὲ δεύτερα ἐφ' ἅπαξ κεφάλαιόν τι ἐν περιπτώσει ζωῆς, θανάτου ἢ σωματικῆς ἀνικανότητος.

Δύνανται ἐπομένως τὰ ἰδρύματα ταῦτα νὰ διαλυθῶσι καὶ ἡ εἰσφορὰ ἦν καταβάλλει ἕκαστος ὑπάλληλος χάριν αὐτῶν νὰ ἐνοποιηθῇ μετὰ τῆς εἰσφορᾶς, ἦν θὰ καταβάλλῃ τοῦ λοιποῦ χάριν τῆς συντάξεως εἰς τὸ ὁμώνυμον ἴδρυμα. Ἐξυπακούεται ἔτι ἡ νῦν καταβαλλομένη ὑπὸ τοῦ Κράτους, χάριν τῆς συμπληρωματικῆς ταύτης ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων του, εἰσφορὰ θὰ ἐξακολουθήσῃ καταβαλλομένη, ἐνοποιουμένη μετὰ τῆς συνεισφορᾶς αὐτοῦ χάριν τῆς συντάξεως.

Οὕτω εἰς τὴν ἀτομικὴν μερίδα τοῦ ὑπαλλήλου θὰ συγκεντροῦνται αἱ μέχρι τοῦδε εἰσφοραὶ αὐτοῦ χάριν συντάξεως, Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ Ταμείου Προνοίας, ἔτι δὲ αἱ ἀντίστοιχοι καταβολαὶ τοῦ Κράτους, αἵτινες κατ' ἔτος θὰ κεφαλαιοποιῶνται κατὰ τὰ προλεχθέντα, χορηγουμένης μετὰ ταῦτα **μιᾶς καὶ μόνης συντάξεως**. Ἐπειδὴ ὁμως θὰ ὑπάρξωσι τινές, οἵτινες θὰ ὑποστηρίξωσιν ὅτι πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ διατηρηθῇ τὸ Ταμεῖον Προνοίας ἵνα χορηγῇ εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον ἢ τὴν οἰκογένειάν του, κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἢ τὸν θάνατον, κεφάλαιόν τι, διὰ τοῦτο θὰ ἐπιτρέπεται εἰς τὸν καθιστάμενον συνταξιοῦχον ἢ τὴν χήραν τοῦ θνήσκοντος ἐνεργοῦ, νὰ ρευστοποιῇ ὠρισμένον ποσοστὸν τῆς τότε παρούσης ἀξίας τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως καὶ ἐπομένως νὰ λαμβάνῃ κεφάλαιόν τι, τοῦ τοιούτου δικαιώματος ἀσκουμένου μόνον ἐφ' ἅπαξ, κατ' ἐπιλογὴν τοῦ δικαιοῦχου δυναμένου νὰ ἀρκεσθῇ εἴτε εἰς λῆψιν ἰσοβίως συντάξεως εἴτε εἰς λῆψιν ἰσοβίως ἡλαττωμένης συντάξεως καὶ ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ τινος (κεφαλαίου).

Φανερὸν εἶναι ὅτι ἡ συγχώνευσις τῶν ἤδη ὑφισταμένων ἐπικουρικῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων θὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μαθηματικῶν ἀποθεμάτων ἐκάστου μετόχου, δεδομένου ὅτι ἡ περιουσία τούτων δὲν θὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸ ἴδρυμα τῶν συντάξεων,

ὡς ἓν ὅλον ἀδιαίρετον, ἀλλὰ κατανεμημένη κατὰ τὸ ποσὸν τῶν μαθηματικῶν ἀποθεματικῶν ἐκάστου.

Ἐπιρροὴς κατὰ τοῦ προτεινομένου συστήματος.

Ἡ μόνη λογικὴ ἀντίρρηση ἣτις δύναται νὰ ὑπάρξῃ κατὰ τοῦ προτεινομένου συστήματος εἶναι τί γενήσεται ἐν περιπτώσει αὐξήσεως ὑπερμέτρως τοῦ κόστους ζωῆς, δεδομένου ὅτι, ὅταν ἡ σύνταξις καθορισθῇ ἀναλογιστικῶς παραμένει ἀναλλοίωτος μέχρις ὀριστικῆς διακοπῆς αὐτῆς ;

Σήμερον, μὲ τὸ κρατοῦν καθεστῶς τῆς κατανομῆς ὅταν τὸ Κράτος διαπιστώσῃ διαφορὰν ἐξαιρετικὴν ἢ μᾶλλον ἐξαιρετικὴν πτωσίν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν παρ' αὐτῶν χορηγουμένων συντάξεων, ἀναπροσαρμόζει ταύτας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον πρὸς τὸν τιμᾶριθμον τοῦ κόστους ζωῆς.

Ἐπομένως, ἂν εἰς τὸ μέλλον ὑπάρξῃ τοιαύτη περίπτωσις καὶ πάλιν τὸ Κράτος θὰ προσπαθῆσῃ νὰ κρατήσῃ τὰς παρὰ τοῦ ἰδρύματος χορηγουμένας συντάξεις εἰς τὴν αὐτὴν ἀγοραστικὴν στάθμην, ἐρχόμενον ἄρωγόν διὰ τοῦτο πρὸς τὸ ἴδρυμα.

Ἄριθμός κατ' ἔτος εἰσακτέων Δ. Ὑπαλλήλων

Πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατ' ἔτος καθισταμένων συνταξιούχων Δημοσίων ὑπαλλήλων, θνησκόντων κλπ. συνυφασμένον τυγχάνει καὶ ἕτερον ζήτημα, ὅπερ ὅμως ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὡς ἐντελῶς ἄσχετον αὐτοῦ, τὸ ζήτημα δηλ. τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ὑπαλλήλων διὰ τὰς Κρατικὰς ἀνάγκας καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτησίως κατατακτέων πρὸς ἀνανέωσιν τῶν Δημοσιούπαλληλικῶν στελεχῶν, ὡς ἐκ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν γεγηρακότων, τῶν θνησκόντων, τῶν παραιτουμένων, τῶν ἀπολυομένων κλπ.

Φανερόν εἶναι ὅτι ὁ ὀργανικὸς ἀριθμὸς — τοὔτέστιν τὸ σύνολον τῶν ἀναγκαιούτων Δημοσίων ὑπαλλήλων — δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ μὲ ἀπόλυτον ἀντικειμενικὸν κριτήριον· ὁ ἀριθμὸς τούτων κατ' ἀνάγκην θὰ αὐξάνῃ, ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος θὰ ἀναδέχεται ἀποστολὴν διὰ τῶν ὀργάνων του ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον κοινωνικωτέραν. Προσεγγίζοντες, ἴσως, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων τελεῖ ἐν συσχετίσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν καὶ συνεπῶς πρὸς τὴν διὰ

τοῦ χρόνου ποσοτικὴν ἀνέλιξιν αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Δημ. ὑπαλλήλων δυνατὸν νὰ αὐξάνη κατὰ ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὴν μέσην ἐτησίαν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ μέχρι ὁρίου τινός, δεδομένου ὅτι καὶ ἡ αὔξεις τοῦ πληθυσμοῦ ὑπῆκει εἰς τὸν Νόμον τοῦ Velhurst καὶ ἐπομένως τείνει πρὸς μέγιστόν τι, καίτοι ἡ τάσις τῶν Δ. Ὑπηρεσιῶν εἶναι ἡ ὑπέρμετρος αὔξεις τῆς ἀκτίνος δράσεώς των πρὸς μονιμοποίησιν τῆς ὑπάρξεως των ἀφ' ἑνός, τῆς δημιουργίας πλήρους ἱεραρχίας ἐξικνουμένης μέχρι τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος ἀφ' ἑτέρου, ἀσχέτως πάσης συσχέτισεως τῆς ἀποστολῆς των πρὸς τὴν δημογραφικὴν ἐξέλιξιν τοῦ συνόλου.

Ἄν παρὰ ταῦτα, κατὰ τι κριτήριον, ἔχει ὀρισθῆ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Δημ. ὑπαλλήλων, οὗτος θὰ πρέπη νὰ αὐξάνη βραδέως διὰ τοῦ χρόνου. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ποσοστοῦ τῆς αὔξεως τίθεται τὸ ζήτημα: ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν Δημ. ὑπαλλήλων εἶναι σταθερός, πόσοι πρέπει νὰ εἰσέρχωνται κατ' ἔτος εἰς τὴν Δημ. ὑπηρεσίαν, οὕτως ὥστε ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς αὐτῶν νὰ παραμένῃ ἀδιαταράκτως σταθερός;

Ἐπίσης πόσοι δέον νὰ ἀναμένεται ὅτι θὰ καταστῶσι συνταξιούχοι καταλαμβανόμενοι ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας; κ.λ.π.

Ἡ κρατοῦσα σήμερον ὀργάνωσις δὲν δύναται νὰ παράσχη λύσιν εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα, ὧν ἡ λύσις ἀναλογιστικῶς εἶναι ἀπλουστάτη, ἀρκεῖ νὰ εἶναι γνωστά:

1) ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων

2) ἡ μέση ἡλικία εἰσόδου

3) ἡ ἡλικία ἐξόδου λόγῳ ὁρίου ἡλικίας

καθ' ὅσον ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Δ. Ὑπαλλήλων μεταξὺ τῶν ἀκραίων ἡλικιῶν (μέσης κατωτάτης καὶ ἀνωτάτης ὁρίου ἡλικίας) ἀπαρτίζει **στάσιμον πληθυσμόν**, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς οὗτος παραμένει σταθερός. Εἰς τὸν στάσιμον τοῦτον πληθυσμόν, ὅστις δὲν διαταράσσεται ὑπὸ ἀνωμάτων εἰσόδων καὶ ἐξόδων, εἰσέρχονται τόσοι (γεννῶνται πλασματικῶς) ὅσοι καὶ ἐξέρχονται (θνήσκουσι πλασματικῶς).

Διὰ νὰ λυθῆ πλήρως τὸ πρόβλημα ὑφίσταται ἀνάγκη ὑπάρξεως **πίνακος ἐπιβιώσεως** τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐμφαίνοντος ἐξ 100.000 π. χ. εἰσελθόντων κατὰ τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας των εἰς τὴν Δ. Ὑπηρεσίαν, πόσοι ὑπολείπονται μετὰ 1, 2, 40 ἐτῶν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν εἰς τὰς Δημοσιούπαλληλικὰς τάξεις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν θανάτων, παραιτήσεων, σωματικῶν ἀναπηριῶν, ἀπολύσεων κ.λ.π. ἔτι δὲ πόσοι ἐκ τῶν ἀρχικῶν

20ετῶν ζῶσι, μετὰ 1,2, ἔτη ἀπὸ τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ¹.

Τοιοῦτος πίναξ δυστυχῶς οὐ μόνον δὲν ὑφίσταται, ἀλλὰ οὐδὲ ἐσκέφθη κανεὶς νὰ καταρτίσῃ, ἐνῶ θὰ ἔδει νὰ ἀπετέλει τὸ *sine qua non* τῶν πολυποικίλων παρ' ἡμῖν Μετοχικῶν Ταμείων καὶ Ταμείων προνοίας. Ἀτυχῶς ὁμοίως δὲν ὑφίσταται παρ' ἡμῖν οὔτε καὶ τῆς λαϊκῆς ἑλληνικῆς θνησιμότητος τοιοῦτος, ἐνῶ θὰ ἔδει τοιοῦτον νὰ κατήρτιζεν ἡ Γενικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Κράτους, μετὰ πᾶσαν ἀπογραφὴν, καίτοι δὲ ἡ πρώτη ἀπογραφή διενηργήθη παρ' ἡμῖν κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀφίξεως τοῦ Ὀθωνος, δηλ. πρὸ 100 καὶ πλέον ἐτῶν, εἴμεθα ἐν τούτοις τὸ μοναδικὸν κράτος τῆς Εὐρώπης ὅπερ δὲν διαθέτει πίνακα λαϊκῆς θνησιμότητος.

Ἄν ὑπῆρχε τοιοῦτος πίναξ θὰ ἠδύνατο, τροποποιούμενος βᾶσει τῶν πιθανοτήτων, κατὰ ἡλικίας, τῆς σωματικῆς ἀνικανότητος, παραιτήσεως κλπ. νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου. Ἐλλείψει ἑλληνικῶν πινάκων καὶ χάριν μόνον παραδείγματος θὰ χρησιμοποιήσω Ἀγγλικὸν τοιοῦτον. Ἄν, ὅθεν, ὑποθεθῇ ὅτι ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων εἶναι 40.000, ἡ ἡλικία εἰσόδου 20 καὶ ἐξόδου (ὄριον ἡλικίας) 65. Δέον

1) κατ' ἔτος νὰ κατατάσσωνται περίπου 1100, ἵνα ὁ ἀριθμὸς τῶν 40.000 παραμείνῃ σταθερός.

2) Ἐκ 40.000 ὑπαλλήλων κατ' ἔτος θὰ καθίστανται συνταξιοῦχοι, καταλαμβανόμενοι ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας 562 περίπου.

3) Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ζώντων συνταξιούχων εἶναι 6176 ὡς ἔγγιστα, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Περὶ τῆς κατανομῆς τῶν παρ' ἡμῖν συνταξιούχων δυστυχῶς δὲν ἔχω στοιχεῖα καὶ ἐπομένως οὐδεμία σύγκρισις εἶναι δυνατὴ, δεδομένου ὅτι καὶ ὁ χρησιμοποιηθεὶς πίναξ ἐπιβιώσεως ἀναφέρεται εἰς ἄλλο κοινωνικὸν σύνολον.

Πάντως σκοπὸς μου εἶναι νὰ καταδείξω ὅτι ἡ ἀποσκοράκισις τοῦ ἐμπειρισμοῦ ἐξ ἑνὸς τόσον οὐσιώδους ζητήματος, ὡς αἱ συντάξεις, μόνον ὀφέλη δύναται νὰ ἀποφέρῃ.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος εἰς τὴν Ξένην

Τὸ σύστημα κεφαλαιοποιήσεως τῶν συνεισφορῶν τῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς συντάξεις αὐτῶν ἰσχύει, εἰς μὲν τὸν Καναδᾶν ἀπὸ τοῦ 1898, εἰς δὲ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν ἀπὸ τοῦ 1886.

1. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς καταρτίσεως τοιούτων πινάκων, ἴδε Στοιχεῖα Ἀσφαλιστικῶν μαθηματικῶν Κ. Ἀθανασιάδου, λιθόγραφος ἐκδοσις Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν διὰ τὴν Σχολὴν ἐφαρμογῆς Λοχαγῶν ἐπιμελητείας.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῆ ὅτι λόγω τοῦ τεραστίως αὐξηθέντος φόρτου τῆς ὑπηρεσίας τῶν συντάξεων ἐν Γαλλίᾳ μεταπολεμικῶς καὶ τοῦ ἐντεῦθεν δημοσιονομικοῦ κινδύνου, διὰ τοῦ νόμου τῆς 14 Ἀπριλίου 1924 καθωρίσθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ εἰς τὴν Γαλλίαν ἰσχύοντος συστήματος τῆς κατανομῆς δηλαδή τῆς πληρωμῆς—τῶν συντάξεων εἰς βᾶρος τοῦ προϋπολογισμοῦ—διὰ τοῦ συστήματος τῆς κεφαλαιοποιήσεως ἐπὶ συνθέτῳ τόκῳ τῶν καταβολῶν.

Ἐπὶ λέξει ὁ ἀνωτέρω νόμος ἀναγράφει τὰ ἑξῆς : «Συνιστᾶται ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πολιτικῶν συντάξεων καὶ τῶν στρατιωτικῶν τοιούτων, τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου «Ταμεῖον Συντάξεων», ὅπερ δέχεται καὶ κεφαλαιοποιεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς κρατήσεις αἴτινες ἐνεργοῦνται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς ὑπὸ τοῦ Κράτους παρεχομένας Ἐπιχορηγήσεις.

Τὸ ταμεῖον διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἐξ 24 μελῶν, ὧν 8 ἀντιπρόσωποι ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων.

Αἱ δαπάναι λειτουργίας τοῦ ταμείου βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους.

Τὰ ἀποθέματα (κεφάλαια) διαχειρίζονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων κ.λ.π.

Τὸ ἄνω σύστημα ἔδει νὰ ἐφηρμόζετο ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου τοῦ 1928, οὐχ ἦττον διὰ μεταγενεστέρου νόμου ἀνεστάλη ἢ ἰσχύς τοῦ νόμου τοῦ 1924. Ἦδη καὶ αὖθις ἔχει ἀνακινηθῆ τὸ ζήτημα ἐν Γαλλίᾳ καὶ τελεῖ ὑπὸ μελέτην μεγάλης Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, βοηθημένης ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνωμόνων (ἀναλογιστῶν).

Ἡ μελέτη τοῦ ζητήματος παρ' ἡμῖν.

Ἐπὶ κυβερνήσεως Τσαλδάρη, δι' ὑπομνήματος τοῦ γράφοντος πρὸς τὸ Α. Ο. Σ. περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀπογραφῆς τῶν Δημ. ὑπαλλήλων εἶχεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς θιγεῖ τὸ ζήτημα τῶν Συντάξεων.

Βάσει τοῦ ὑπομνήματος τούτου κατηρτίσθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ τότε ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Χέλμη ἐπιτροπή, ἐκ τῶν κ. Ματζαβίνου, τότε Γ. Διευθυντοῦ τοῦ Δ. Λογιστικοῦ, τῶν καθηγητῶν κ. κ. Κεραμιδᾶ καὶ Σακελλαρίου, τοῦ γράφοντος καὶ τινων ἄλλων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Γ. Λογιστηρίου, πρὸς καθολικὴν μελέτην τοῦ ζητήματος.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ συνεχίση τὸ ἔργον της, διότι τὰ ἔκτοτε ἐπισυμβάντα ἐν συνεχείᾳ γεγονότα (ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1934) ἀνέκοψαν τελείως τοῦτο.

Πάντως καὶ σήμερον, ἀνεξαρτήτως τῆς λύσεως ἣν προτίθεται νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἀκανθῶδες πρόβλημα τῶν συντάξεων ἡ Κυβέρνησις, νομίζω ὅτι δύναται νὰ ἐπιχειρηθῇ ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος, ἐπὶ σκοπῷ ἐγκαταλείψεως τοῦ συστήματος τῆς κατανομῆς καὶ υἱοθετήσεως τοῦ συστήματος τῆς κεφαλαιοποιήσεως τῶν καταβολῶν, τῶν συντάξεων ὀριζομένων κατὰ τὴν ἔξοδον τῶν ὑπαλλήλων κλπ., ὡς ἀνωτέρω ἐν ἐκτάσει ἐξετέθη. Ποῖα νῦν τὰ ὀφέλη ἐκ τῆς τούτης διαρρυθμίσεως ἐτόνισα προλαβόντως.

Κ. Ἀ. Ἀθανασιάδης

Πλωτάρχης Οἰκ. Β. Ν., Τμημ. Στατ. Γ.Ε.Ν.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

I. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

(εις εκατομμύρια)

	Γερμανία		Βουλγαρία	Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι	Γαλλία	Ἰταλία	Ρουμανία	Μεγάλη Βρετανία	Γιουγκοσλαβία
	Μάρκα		Λέβα	Δολλάρ	Φράγ.	Λιρέτ.	Λεῖ	Λίραι	Δηνάρ.
1935 VII	3.878	396	2.133	5.518	81.128	13.858	21.234	408.3	4.513
VIII	4.032	396	2.266	5.629	82.240	14.095	21.751	399.6	4.661
IX	4.143	399	2.408	5.683	82.399	15.273	21.993	398.2	4.777
X	4.159	399	2.413	5.713	83.306	15.271 α)	22.430	399.9	4.916
XI	4.186	397	2.303	5.846	82.447	...	22.329	401.3	4.838
XII	4.285	398	2.497	5.882	81.150	15.456	23.127	424.5	4.890
1936 I	4.098	398	2.177	5.737	81.503	...	22.298	397.1	4.848
II	4.177	399	2.113	5.846	81.239	...	22.127	399.9	6.930
III	4.267	398	2.293	5.877	83.197	14.490 β)	23.056	406.5	4.904
IV	4.348	397	2.252	5.886	82.557	...	22.401	416.9	4.824
V	4.430	397	2.247	5.952	84.705	...	21.983	426.1	4.844
VI	4.389	396	2.453	6.241	85.105	...	22.263	434.8	4.833
VII	4.471	396	2.304	6.162	85.892	...	22.442	448.6	4.957
VIII	4.540	396	2.561	6.227	84.324	...	23.817	443.4	5.126
IX	4.657	392	2.790	6.267	83.750	...	24.269	449.4	5.250
X	4.713	386	2.663	6.351	87.198	442.7	5.311

α) 20/X

β) 20/III

II. ΚΑΛΥΜΜΑ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

(εις εκατομμύρια)

	Γερμαν.		Βουλγ.		Ἑν. Πολ.	Γαλλία		Ἰταλία		Ρουμανία		Μεγ. Βρ.	Γιουγκοσλ.			
	Χρυσός	Ἀπαιτ. ἔξ.	Χρυσός	Ἀπαιτ. ἔξ.	Χρυσός	Χρυσός	Ἀπαιτήσεις ἔξωτερικοῦ		Χρυσός	Ἀπαιτήσεις ἔξωτερικοῦ	Χρυσός	Ἀπαιτήσεις ἔξωτερικοῦ	Χρυσός	Χρυσός	Ἀπαιτ. ἔξ.	
							1)	2)								
	Μάρκα	Λέβα	Δολ.	Φράγκα	Λιρέται	Λεῖ	Λίρ.	Δηνάρ.								
1935																
V	82	4 1.583	-75	8.858	71.779	976	1.174	5.829	1.773	54	8.889	1.642	91	193.4	1.332	26
VI	86	4 1.583	-87	9.115	71.017	7	1.203	5.589	1.773	295	8.920	1.642	91	193.3	1.346	19
VII	94	6 1.583	-87	9.143	71.277	9	1.231	5.258	1.773	355	8.953	1.642	92	192.8	1.341	25
VIII	95	5 1.583	-82	9.203	71.742	7	1.229	4.704	1.773	438	8.999	1.646	91	194.1	1.342	32
IX	95	6 1.583	-73	9.368	71.952	8	1.225	4.251	1.773	392	9.042	1.646	91	194.4	1.351	45
X	88	6 1.583	-117	9.693	71.990	8	1.254	3.937	1.773	379	9.074	1.646	91	195.5	1.379	53
XI	88	5 1.583	-113	9.920	66.191	106	1.279	9.110	1.646	91	198.4	1.426	25
XII	82	5 1.591	1.903	10.125	66.296	10	1.318	3.027	1.773	367	9.156	1.646	91	200.7	1.432	33
1936																
I	77	5 1.591	-87	10.182	65.223	9	1.315	9.192	1.646	55	201.1	1.461	31
II	72	5 1.591	-90	10.167	65.789	6	1.303	9.238	1.646	9	201.4	1.480	16
III	72	5 1.591	-101	10.184	65.587	8	1.289	9.282	1.646	—	201.4	1.490	13
IV	70	5 1.591	-118	10.225	61.937	5	1.300	9.324	1.646	—	203.5	1.497	11
V	70	5 1.607	-121	10.401	57.022	139	1.287	9.358	1.646	—	207.3	1.522	16
VI	72	5 1.607	-121	10.608	53.999	20	1.277	9.389	1.651	—	217.3	1.531	17
VII	72	5 1.607	-121	10.648	54.942	16	1.254	9.436	1.651	—	240.9	1.531	7
XIII	69	6 1.608	-107	10.716	54.511	8	1.242	9.468	1.651	232	245.8	1.531	15
IX	63	6 1.616	-20	10.845	50.111	11	1.234	9.496	1.651	392	249.8	1.553	—
X	65	5 1.618	—	11.045	64.359	5	1.466	249.7	1.592	—

1) Διαθέσιμα ὄψεως.

2) Ἀπαιτήσεις ἔξωτερικοῦ βραχείας προθεσμίας.

3) Μέχρι τῆς 25/IX/36: 1 φράγκον=0,05895 γραμμάρια· ἀπὸ τῆς 26/IX/36: νέον φράγκον=0,049 γραμμάρια καθαροῦ χρυσοῦ.

ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
κατὰ τὸ τετράμηνον

ΕΝΕΡ

		31 Δ/βρίου 1933	Αύγουστος 1936
1.	Χρυσός καὶ ἔξωτ. συνάλλαγμα	4.018.471.735.—	2.792.283.824.—
2.	Δάνεια Δημοσίου εἰς χρυσόν	640.507.241.—	566.440.078.—
3.	Ἔτερον ἔξωτερ. συνάλλαγμα	2.007.649.—	7.988.391.—
4.	Κερματικά ἑλλην. νομίσματα	195.367.007.—	187.025.707.—
5.	Συνάλ. καὶ γραμμάρια ἔσωτ.	186.965.607.—	330.060.302.—
6.	Πιστώσεις	3.131.694.141.—	5.652.428.505.—
7.	Χρέος τοῦ Δημοσίου	2.714.111.162.—	3.605.111.162.—
8.	Ἐπενδύσεις	371.199.383.—	499.354.901.—
9.	Κτίρια Τραπεζῆς καὶ ἐγκατασ.	141.453.608.—	177.197.780.—
10.	Ἔτερα στοιχεῖα ἐνεργητικοῦ	676.282.716.—	926.997.566.—

ΠΑΘΗ

11.	Κεφάλαιον καταβεβλημένον	400.000.000.—	400.000.000.—
12.	Ἀποθεματικά	66.724.549.—	78.392.559.—
13.	Τμῆμα τακτικοῦ ἀποθεματικοῦ εἰς ἀντίκρουσμα ἀποσβεσθέντος μέρους τῆς ἐκ λίρ. Ἀγγλ. ζημίας (N. 5305)	30.000.000.—	30.000.000.—
14.	Τραπ. γραμμ. ἐν κυκλοφορίᾳ	5.448.848.600.—	5.618.109.650.—
15.	Ἔτεροι ὑποχρ. ὄψεως εἰς δρ.	5.423.756.865.—	6.435.247.941.—
16.	Καταθ. εἰς δρ. ὑπὸ προθεσμίαν	—	—
17.	Ἐπὶ ὑποχρ. εἰς ἔξωτ. συνάλλαγμα	66.275.895.—	227.703.786.—
18.	Ἔτεροι ὑποχρεώσεις	642.454.343.—	1.955.434.283.—

ΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αυγούστου — Νοεμβρίου 1936

ΓΗΤΙΚΟΝ

Σεπτέμβριος 1936	Όκτώβριος 1936	Νοέμβριος 1936	Διαφορά μεταξύ Δ/βρ. 1936 και Νοεμβρ. 1936
3.075.607.511.—	2.883.769.295.—	2.945.147.838.—	-1.073.323.897.—
556.943.888.—	556.943.888.—	556.943.888.—	-83.563.353.—
—	—	—	-2.007.649.—
179.248.205.—	176.276.249.—	177.527.274.—	-17.839.733.—
357.437.587.—	365.612.601.—	431.698.690.—	+244.733.083.—
5.387.287.833.—	4.960.349.393.—	4.842.049.656.—	+1.710.355.515.—
3.605.111.162.—	3.605.111.162.—	3.605.111.162.—	+891.000.000.—
499.309.901.—	497.701.876.—	479.762.426.—	+108.563.043.—
177.969.942.—	178.181.644.—	193.656.900.—	+52.203.292.—
1.110.090.339.—	965.801.587.—	818.407.138.—	+142.124.422.—

ΤΙΚΟΝ

400.000.000.—	400.000.000.—	400.000.000.—	—
78.392.559.—	78.392.559.—	78.392.559.—	+11.668.010.—
30.000.000.—	30.000.000.—	30.000.000.—	—
5.926.235.850.—	6.145.213.650.—	5.969.175.000.—	+520.326.400.—
6.451.242.019.—	5.698.300.119.—	5.890.377.594.—	+466.620.729.—
—	—	—	—
244.464.258.—	150.385.256.—	179.981.996.—	+113.706.101.—
1.818.671.685.—	1.687.456.115.—	1.502.377.824.—	+859.923.481.—

ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ *

	Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι	Γαλλία	Ἰταλία	Μεγάλη Βρετανία	Γερμανία	Γιουγκο- σλαβία	Βουλ- γαρία	Ἑλλάς
1926	104.	110.8		108.5	98.0	99.4	85.5	—
1927	100.1	102.4		103.7	100.3	102.8	87.5	—
1928	101.5	102.9	104.8	102.8	102.8	105.6	93.9	—
1929	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1930	90.7	88.4	89.3	87.5	90.8	86.1	80.9	90.9
1931	76.6	80.0	78.1	76.8	80.8	72.5	67.7	81.2
1932	68.0	68.2	73.0	74.9	70.3	64.8	60.1	97.5
1933	69.3	63.6	66.5	75.0	68.0	64.0	52.8	110.3
1934	78.7	60.0	65.0	77.1	71.7	62.8	54.3	108.7
1935 V	84.2	54.2	69.8	77.2	73.5	63.6	55.3	109.0
VI	83.7	52.6	71.0	77.4	73.8	63.5	55.0	108.6
VII	83.3	51.4	71.3	77.1	74.2	62.9	54.9	109.7
VIII	84.5	52.6	72.4	77.4	74.6	64.4	54.7	110.3
IX	84.7	53.0	...	78.5	74.6	67.4	55.1	110.9
X	84.5	54.5	...	79.8	74.9	69.6	57.0	112.6
XI	84.6	55.5	...	79.9	75.1	70.8	57.2	112.6
XII	84.9	56.5	...	80.0	75.4	71.2	57.1	113.7
1936 I	84.6	57.3	..	80.4	75.5	70.7	56.3	112.9
II	84.6	59.3	...	80.3	75.5	69.6	55.8	113.4
III	83.5	60.0	...	80.3	75.5	69.6	55.4	113.2
IV	83.6	59.2	...	80.5	75.6	68.7	56.8	112.3
V	82.5	59.6	...	80.5	75.7	66.6	56.7	111.3
VI	83.1	60.3	...	81.1	75.8	65.0	56.4	110.5
VII	84.5	62.4	...	82.0	75.9	65.2	56.9	110.5
VIII	85.6	64.0	...	83.4	76.2	65.6	57.9	111.3
IX	85.6	67.0	...	84.2	76.1	66.6	58.9	111.5
X	85.2	75.1	...	85.5	76.0	68.5

* Βάσις 1929 = 100.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΚΟΣ

	Γερμα- νία	Βουλ- γαρία	Ἑν.Πο- λιτεῖαι	Γαλλία	Ἰταλία	Ρουμανία	Μεγάλη Βρεταν.	Γιουγκο- σλαβία	Ἑλλάς
1935 IX	4	6	1.5	3	5	4.5	2	5	7
X	4	6	1.5	3	5	4.5	2	5	7
XI	4	6	1.5	6	5	4.5	2	5	7
XII	4	6	1.5	5	5	4.5	2	5	7
1936 I	4	6	1.5	4	5	4.5	2	5	7
II	4	6	1.5	3.5	5	4.5	2	5	7
III	4	6	1.5	5	5	4.5	2	5	7
IV	4	6	1.5	5	5	4.5	2	5	7
V	4	6	1.5	6	4.5	4.5	2	5	7
VI	4	6	1.5	4	4.5	4.5	2	5	7
VII	4	6	1.5	3	4.5	4.5	2	5	7
VIII	4	6	1.5	3	4.5	4.5	2	5	7
IX	4	6	1.5	5	4.5	4.5	2	5	7
X	4	6	1.5	2	4.5	4.5	2	5	7
13/XI	4	6	1.5	2	4.5	4.5	2	5	7